

De krisis in Rusland

DOOR

ANT. PANNEKOEK.

De burgerlijke pers spreekt over de mislukking van het kommunisme in Rusland. Het is dezelfde grondfout in het denken, die steeds de beschouwingen over socialisme van burgerlijke zijde tot een onoverkomelijk misverstand maakte: alsof een nieuwe maatschappijvorm een bedenkfel is, een beter plan, dat ingevoerd kan worden en geprobeerd. Het is het onvermogen, de maatschappelijke ontwikkeling als een noodzakelijk groeiproces te zien. De burgerlijke schrijvers doorzien niet, dat de Russische revolutie de eerste moeilijke episode is van een reeks van geweldige revoluties der politieke en economische vormen, die in het wereldkommunisme uitloopen. Het kommunisme kan niet ingevoerd worden en niet mislukken, want het is de einduitkomst van een geheele periode van strijd, van diep ingrijpende omvormingen en maatregelen, — en als zoodanig zoo zeker, als het zeker is, dat de menschheid de natuur op doelbewuste wijze zal leeren te bewerken en te beheerschen voor haar doel: het leven. De afzonderlijke maatregelen kunnen ingevoerd worden — soms ook wel mislukken en gewijzigd worden, als de omstandigheden tegen hen zijn. En zulke maatregelen mogen den naam kommunistisch dragen, als zij naar dit doel heenleiden, door den geest van de komende orde beziel worden, als zij het belang, de kracht, de heerschappij van de arbeidende klassen tot eenige richtsnoer nemen en de uitbuiting door het kapitaal uitroeien.

Rusland is niet kommunistisch, in den zin van een land met kommunistische produktiewijze. Maar kommunistisch is de regeling van de verzorging en opvoeding der kinderen, is de zorg voor woning, gezondheid, geestelijke ontwikkeling der massaas — de eerste en eenigste plaats ter wereld, waar dit van uit het standpunt der arbeiders geschiedt. Kommunistisch is de onteigening der fabrieken en hun beheer door de arbeidersorganisaties voor het geheele volk — want